

Talosuutisia Moskovasta 18.12.2008-14.1.2009

	2007	2008 vuosineljänneksset:			
		1.	2.	3.	4.
BKT:n kasvu, %	8,1	8,5	7,5	6,2	
Federaation budjettijäämä, % BKT:sta	5,4	6,8	7,5	10,2	
Ulkomaankauppa (tavarakauppa)					
* viennin kasvu US-dollareissa, %	17	54	51	53	-13
* tuonnin kasvu US-dollareissa, %	36	41	42	44	5
* viennin kasvu euroissa, %	7	34	31	40	-4
* tuonnin kasvu euroissa, %	29	23	23	32	16
(lähde: Venäjän keskuspankki, vuoden 2008 4. neljänneksen tiedot alustavia)					
* viennin kasvu Suomeen euroissa, %	8	35	36	26	
* tuonnin kasvu Suomesta euroissa, %	8	18	28	20	
(lähde: Suomen tullit)					
<i>Kaikki %-muutokset vuoden takaisesta eli edellisen vuoden vastaavasta aikajaksosta.</i>					
Valtion ulkomainen velka 30.9.2008	31 mrd USD				
Yritysten ja pankkien ulkomainen velka 30.9.2008	498 mrd USD				
Valtion kahden ylijäämärahaston varat 31.12.2008	225 mrd USD				
Valuuttavaranto 9.1.2009	426,5 mrd USD				
Ruplan kurssi 15.1.2009	USD = 31,56 RUB	EUR = 41,97 RUB			
Raakaöljyn hinta 13.1.2009	Urals 41,60 USD/bbl	Brent 43,05 USD/bbl			

Talousokehitys ja talouspolitiikka

Talousokehitysministeriö arvioi BKT:n kasvavan alkaneena vuonna 2009 2,4 % Urals-vientiöljyn hinnalla 50 dollaria tynnyriltä, jos yritysten ja pankkien toimintaa sekä valtion ja alueiden investointeja edistetään lukuisilla tukitoimilla, lähinnä rahoituksella. Joulun alla laaditussa ennusteessa tämän perusvaihtoehdon ohella ministeriö arvioi BKT:n supistuvan 0,5 %, jos vain osa tukitoimista toteutetaan. Kummassakin vaihtoehdossa teollisuustuotannon odotetaan vähenevän 3-5 % ja yksityisen kulutuksen ja sen myötä vähittäiskaupan kasvavan noin 3 %. Investoinnit kasvaisivat perusvaihtoehdossa puolentoista prosenttia, mutta pienenisivät vähempien tukitoimien vaihtoehdossa kymmenisen prosenttia. Väestön **reaalipalkkojen** odotetaan säilyvän ennallaan, jos kuluttajahinnat nousevat 10-12 %. **Työttömien** määrän arvioidaan lisääntyvän noin miljoonalla henkilöllä ja olevan tänä vuonna keskimäärin noin 5,5 miljoonaa ihmistä.

Kuluttajahintojen nousu hidastui edelleen hieman joulukuussa, mutta pysyi vielä 13,3 prosentissa, kun hintoja verrataan normaaliin tapaan vuotta aiemmin vallinneeseen tasoon. Siten päättyneenä vuonna 2008 kuluttajahintainflaatio, joka loppukevästä aina syksyn alkuun oli noin 15 %, oli nopeampaa kuin vuonna 2007, jolloin se oli vajaan 12 %. Moskovassa kuluttajahintojen nousuksi vuoden 2008 mittaan muodostui 12,3 % ja Pietarissa 14,4 %. Koko maan osalta elintarvikkeiden kallistuminen hidastui joulukuussa, mutta ne maksoivat silti 16,5 % enemmän (leipä ja liha noin neljänneksen enemmän) kuin vuotta aiemmin. Myös muiden tavaroiden hintojen nousu vaimeni, 8 prosenttiin, lähinnä bensiinin halpenemisen vuoksi. Sen sijaan palvelujen kallistuminen pysyi kokonaisuutena ennallaan ja niiden hinnat olivat lähes 16 % korkeammalla kuin vuotta aiemmin - kovimpien nousuerien joukossa esimerkiksi lasten päivähoidon.

Hallinnollisesti päätettävien hintojen korotuksia vuodeksi 2009 pienennettiin.

Talouskehitysministeriön jouluennusteen mukaan maakaasun on kuitenkin määrä kallistua vuoden loppuun mennessä muille kuin kotitalouksille 28 % ja kotitalouksille samaan tapaan, joskin kaikille aiempaa pehmeämmällä aikataululla (5 % 1.1.2009). Kotitalouksien sähkön hinnan korotus 1.1. näkyi tilastolaitoksen hintaseurannassa 15 prosentin nousuna. Lämpöenergian hintaa oli 1.1. määrä korottaa 18 %. Rautateiden matkustajaliikenteen hinnankorotus tänä vuonna on 12 % (kokonaan 1.1.) ja tavaraliikenteen hinnankorotus 11 % (josta 5 % 1.1.).

Ruplan on annettu devalvoitua aiempaa nopeammin, mutta samalla ruplaa on edelleen tuettu.

Keskuspankin käyttämään ruplan päivittäisen ohjailun ja pankkimarkkinoiden jatkuvasti tarkkailemaan dollari/euro (suhteessa 55/45) -koriin nähden rupla on heikentynyt viimeisen neljän viikon aikana 10 % sekä 16.1. mennessä marraskuun lopusta 15 % ja heinäkuun lopusta 20 %. Venäjän valuuttakurssipolitiikasta päätävien nyt lisääntynyt sopeutumisen jo aiemmin kasvaneisiin ruplan heikentymispaineisiin näkyy myös laajemmin tarkastellen: Syksyn ajan rupla vahvistui hieman keskuspankin noteeraamaan Venäjän 36 keskeisen kauppakumppanimaan valuutoista koostuvaan koriin nähden (joukossa useita maita, joiden valuutat heikentyivät jo syksyllä), mutta joulukuussa rupla heikkeni tähänkin koriin nähden 4-5 %. Jotta rupla ei olisi heikentynyt enempää, keskuspankki tuki ruplaa myymällä joulukuussa valuuttamarkkinainterventioissaan harvinaisen paljon valuuttavarantoaan, yli 74 mrd. dollaria eli 55 mrd. euroa. Useat tarkkailijatahot odottavat ruplan heikkenevän edelleen, tuntuvastikin, jos Venäjän vientituloihin keskeisesti vaikuttava öljyn maailmanmarkkinahinta ei nouse nykylukemista.

Hallituksen kriisitukea 295 strategisesti tärkeimmälle yritykselle. Hallitus julkaisi 23.12.2008 listan yrityksistä, jotka tulevat saamaan hallituksen tukea talous- ja finanssikriisin kuluessa. Listalle ei lopulta tullut 1500 eikä edes 500 yritystä, kuten hallituspiireissä aiemmin kaavailtiin, vaan kaikkiaan 295 eri alojen strategisesti tärkeää yritystä. Mukana on yrityksiä muun muassa öljy-, kaasua- ja energiasektoreilta, infrastruktuuri- ja kuljetusalalta, telekommunikaatiosta ja viestinnästä, metalli- ja kemianteollisuudesta, rakennusalalta, autoteollisuudesta, metsäteollisuudesta, vähittäiskaupasta, maataloudesta, puolustusteollisuudesta, ilmailusta ja merenkulusta sekä avaruussektorilta. Hallituksen mukaan lista ei ole lopullinen ja se voi täydentyä myöhemmin.

Pankkien varainhankinta varsin seisahduksissa. Keskuspankin koko pankkisektoria koskevien tuoreiden tietojen mukaan niin kotitalouksien kuin yritysten pankkitalletukset ja -tilit eivät kasvaneet lainkaan marraskuussa, joskin niiden väheneminen pysähtyi. Talletustakuuviraston pääjohtaja Aleksander Turbanovin mukaan kotitalouksien talletukset jopa kääntyivät alustavan tiedon mukaan jälleen kasvuun joulukuussa. Pankkien ulkomaisilta pankeilta saamat varat vähenivät marraskuussa. Tässä tilanteessa **täysin keskeisiä ovat olleet useiden pankkien keskuspankilta saamat mittavat tukiluotot**, joita tuli loka-marraskuussa jopa huomattavasti enemmän kuin minkä verran pankkisektorin taseen kokonaissumma kasvoi. Tukiluotot ovat edesauttaneet muita, likviditeettitarpeissa kamppailevia pankkeja saamaan jonkin verran lisää varoja tukiluottoja saaneilta pankeilta.

Pankkien luotonannon käynnistymisessä vaikeuksia. Keskuspankin antamista tukiluotoista huolimatta peruspulmana on ollut saada käyntiin pankkien luotonantoa, koska suurten epävarmuuksien edessä pankit eivät uskalla luotottaa: pankkien luotot yrityksille eivätkä myöskään kotitalouksille kasvaneet loka-marraskuussa käytännössä lainkaan. Pankit ovat käyttäneet kohtalaisen osan keskuspankilta saamistaan tukiluotoista oman likviditeettinsä turvaamiseen kasvattamalla keskuspankissa olevia varojaan. Pankkien lisääntynyt varojen siirto ulkomaisiin pankkeihin puolestaan pysähtyi marraskuussa viranomaisten tehostettua valvontaansa, johon on liittynyt erilaisia sanktiovaroituksia. Pankit ovat muistuttaneet siitä, että varojen siirto ulkomaille on ollut osin välttämätöntä niiden taseiden valuuttatasapainon turvaamiseksi, sillä yritykset ja kotitaloudet ovat muuttaneet pankeissa olevia ruplavarjojaan valuuttavaroiksi. Viranomaiset ovat antaneet erälle suurille valtionpankeille voimakkaita kehotuksia luotottaa yrityksiä.

Valtion varoja hallinnoivan valtionkorporaation perustamista suunnitellaan. Asiaa esiteltiin hallituksen puheenjohtajistossa 12.1. Korporaatio hallinnoisi federaation kahden reservirahaston varoja, joita nykyään on noin 170 mrd. euroa, sekä mahdollisesti myös valtion *Vneshekonombank-*

rahoituslaitoksen nyt hallinnoimia eläkevaroja, joita toistaiseksi ei ole noin 10 mrd. euroa enempää. Hallitus pyrkii käsittelemään tätä korporaatiolakiesitystä maaliskuun alussa.

Teollisuus ja liikenne

Puun vientitullien lykkäys tulee olemaan voimassa 12 kuukautta eli vuoden 2009 loppuun saakka. Pääministeri Putin allekirjoitti 24.12.2008 päätöksen puun vientitariffeista, josta käy ilmi raakapuun vientitullien korotuksen tulevan voimaan 1.1.2010.

Teollisuus- ja kauppaministeriö suunnittelee verohelpotuksia suuria investointeja tekeville metsäteollisuusyrityksille. Teollisuus- ja kauppaministeriön suunnitelmien mukaan suuret investoijat vapautuisivat raakapuun vientitullista. Kyseeseen tulisi 5-6 hanketta ministeriön jo aiemmin kokoamalta 39 prioriteettihankkeen listalta. Ministeriö toivoo tämän kannustavan sekä kotimaisiin että ulkomaisiin investointeihin Venäjän metsäsektorilla.

Autojen tuontitullien korotukset astuivat voimaan 12.1.2009 etenkin Kaukoidässä nähdyistä protesteista ja Japanin hallituksen vetoimuksista huolimatta. Tuontitullien ohella kotimaista teollisuutta tuetaan myös muilla keinoin. Hallituksen suora tukipaketti autoteollisuudelle on suuruudeltaan noin 1,2 miljardia euroa; lisäksi noin 4,1 miljardia euroa kanavoidaan erilaisiin lainoihin ja leasing-järjestelyihin. Hallitus on lupautunut korvaamaan Venäjän rautateille Siperiaan ja Kaukoitään rahdattavien kotimaisten autojen kuljetuskustannukset. Hallitus on luvannut myös tukea alle 8400 euron arvoisten autojen ostamiseen nostettavia autolainoja. Valtio korvamerkitsee omaankin käyttöönsä rahaa kotimaisten autojen ostamiseen. Suurista vaikeuksista kärsivää kotimaista tuotantoa pyritään siis tukemaan paitsi rahallisesti, myös moraalisesti: Amurin oblastin virkamiehille on jo annettu määräys käyttää vain kotimaista tuotantoa olevia autoja, kuten Volgia.

Valtion välillinen omistus teollisuuden suuryrityksistä kasvaa. Kriisiajan erilaisten lainoitus- ja takausjärjestelyjen kautta esimerkiksi lähes puolet *Norilsk Nikelistä* (25 % Oleg Deripaskan ja noin 20 % Vladimir Potaninin omistuksien kautta) on nyt valtiollisten pankkien kontrollissa. Myös yrityksen hallituksen puheenjohtajaksi nimitettiin hiljakkoin Kremlin entinen hallintopäällikkö Aleksander Voloshin. Samaan aikaan ilmassa on spekulatioita siitä, millaisia suoria omistuksia suuryrityksistä valtionkorporaatio *Rostehnologii* on yksityissektorin rahapulan aikana mahdollisesti kiinnostunut hankkimaan. Rostehnologiin kiinnostuksesta ryhtyä kumppaniksi esimerkiksi Deripaskan suuromistuksissa (*Rusal*, *Norilsk Nickel*) on liikkeellä huhuja. Metallisektorin tilannetta on viimeksi pohdittu alan suuryritysten korkeimman johdon tapaamisessa presidentti Medvedevin kanssa.

Kaksi kolmasosaa venäläisistä kemian alan vientiyrityksistä suoritti REACH-ennakko-rekisteröitymisen vaadittuun aikarajaan mennessä. Teollisuus- ja kauppaministeriö uskoo, ettei REACH-asetuksen voimaantulo juurikaan vähennä venäläisyriitysten vientiä EU-alueelle. Venäjän kemianliitossa (RSH) kuitenkin arvioidaan, että jopa 40 % venäläisviennistä voi nyt olla riskivöhykkeellä. REACH-rekisteröityminen on ennakkorekisteröitymisajan päättymisen (1.12.2008) jälkeen maksullista ja Venäjän teollisuus- ja rittäjäläitto (RSPP) onkin vielä vaatinut ennakkorekisteröitymisajan merkittävää jatkamista.

Malévin venäläisomistuksen rakenne muuttumassa. 49 % unkarilaisen lentoyhtiö Malévin osakekannasta on lehtitietojen mukaan siirtymässä Venäjän valtion *Vneshekonombankille*, joka puolestaan saattaa kaupitella osakkeet edelleen *Aeroflotille*. Malév yksityistettiin vuonna 2007, jolloin 99 % sen osakekannasta päättyi venäläisen liikemiehen Boris Abramovitshin yritysraakenteiden haltuun. Abramovitshin veljesten *KrasAir*-lentoyhtiö meni konkurssiin lokakuussa 2008 ja heidän omaisuutensa uudelleenjärjestely on käynnissä. Samaan aikaan Aeroflot on vetäytymässä pois fuusiokeskusteluista Venäjän kotimaanliikenteen ykkösen, S7-yhtiön kanssa.

Maatalous

Viimevuotisen ennätysellisen viljasadon vienti kangertelee. Viljan kotimainen hinta on laskenut ja rahoituskriisi vaikeuttaa maatalousyritysten lainansaantia. Venäjän **hallitus esittää valtio-omisteisen viljayhtiön perustamista** viljan vientiä, viljasiilojen ja -terminaalien rakentamista ja viljan kuljetusta

varten. Kolmiosaisen ohjelman mukaan yhtiö tulisi perustaa yhdeksän kuukauden aikana. Maatalousministeri Gordejevin mukaan hallitus tarkistelee tällä hetkellä 8-10 tärkeintä viljakauppiasta ja viljasiiloa. Taluslehti *Vedomostin* haastattelemat kauppiat pelkäävät, että tulevalle valtionyhtiölle annetaan vientimonopoli, mikä pakottaisi itsenäiset toimijat liittymään valtionyhtiöön.

Venäjä ja Yhdysvallat sopivat lihantuonnista. Yhdysvaltain tuontikiintiöt kanalle laskevat, sianlihan tuontitullit nousevat. Venäjä on leikannut koko kananlihanuontikiintiötään vuodelle 2009 1,25 miljoonasta tonnista 952 000 tonniin. Venäjä ilmoitti aiemmin kieltävänsä vuoden alusta sellaisen kananlihan tuonnin, jonka käsittelyssä on käytetty klooria. Määräys koski lähinnä yhdysvaltalaisista kananlihaa. Määräyksen voimaantuloa on sittemmin lykätty vuodelle.

Tiede ja teknologia

Rosnano yhteistyöhön Skolkovo-bisneskoulun kanssa. Venäjän nanoteknologiakorporaatio Rosnano ja moskovalainen bisnes (management) -koulu Skolkovo ovat luoneet yhteisrahaston innovaatioprojektien rahoitusta varten. Molemmat osapuolet sijoittavat rahastoon noin 50 miljoonaa euroa. Rahastoa tulee hallinnoimaan investointipankki *Troika Dialog*.

Energia ja ympäristö

Venäjän ja Ukrainan välinen perinteinen vuodenvaihteen kaasukiista kärjistyi, kun Gazprom katkaisi kaasutoimitukset Ukrainaan 1.1.2009. Osapuolet eivät ole päässeet sopuun Venäjän Ukrainalle vuonna 2009 toimittaman kaasun hinnasta. Myös kaasun transitokuljetukset Eurooppaan katkesivat 7.1. Venäjän Eurooppaan kuljettamasta kaasusta 80 % kulkee Ukrainan kautta. EU, Ukraina ja Venäjä allekirjoittivat 12.1. sopimuksen tarkkailijoiden pääsystä Ukrainaan ja Venäjälle valvomaan kaasun kulkua ja Venäjä käynnisti sopimuksen mukaan transitokuljetukset 13.1. Ukraina ei kuitenkaan ole käynnistänyt venäläisen kaasun jakelua edelleen Eurooppaan vaan on ilmoittanut haluavansa vielä keskustella sopimuksen yksityiskohdista ja esittänyt, että Venäjän tulisi maksaa kaasutoimitusten vaatima ns. tekninen kaasu. Venäjän presidentti Dmitri Medvedev on kutsunut lauantaiksi 17.1. koolle huippukokouksen, johon osallistuisivat kaikki maat, joita kiista koskee.

Energiaministeriön mukaan **Venäjän raakaöljyn tuotanto vuonna 2008 väheni 0,7 %**. Tuotanto vuonna 2008 oli 488,1 miljoonaa tonnia.

Talouselämysministeriön ennusteen mukaan Venäjän raakaöljyn tuotanto vähenee tänä vuonna 1,6 % 488 miljoonasta tonnista 480 miljoonaan tonniin. Kaasuntuotannon ennustetaan puolestaan kasvavan 0,7 %. Energiaministeri Shmatkon mukaan taloustilanteesta johtuen öljy-yhtiöt voivat joutua leikkaamaan tuotantoaan vieläkin rajummin, jopa 3-4 % (15-20 miljoonaa tonnia). Venäjän suurin öljyntuottaja, valtiollinen *Rosneft* ilmoitti puolestaan tavoittelevansa 2 prosentin kasvua öljyn- ja kaasuntuotantoonsa vuonna 2009 edelliseen vuoden verrattuna. Talouselämysministeriön ennusteessa raakaöljyn **viennin** arvioidaan vähenevän 4 % ja polttoöljyjenkin viennin hieman. Maakaasun viennin odotetaan lisääntyvän pari prosenttia.

Federaation antimonopoliviraston johtajan Igor Artemjevin mukaan **Gazpromin vientimonopolin purkamiseen tähtäävät muutokset Venäjän maakaasun ja nestekaasun kuljetusta ja ulkomaanvientiä koskevaan lakiin on taluskriisiin vedoten jäädytetty.** Muutosesitykset olisivat sallineet itsenäisten tuottajien pääsyn Gazpromin putkistoon.

Gazprom osti 51 prosentin osuuden Serbian öljy-yhtiö NISistä. Osuuden hinta oli noin 400 miljoonaa euroa, minkä lisäksi Gazprom investoi noin 500 miljoonaa NISiin vuoteen 2012 mennessä. Samalla Gazprom ja Serbian *Srbijagas* sopivat Mustanmeren alittavan *South Stream*-kaasuputken rakentamisesta Serbiassa, kaasun viennistä Serbian läpi sekä kaasuväestön rakentamisesta Serbiaan.

Vuonna 2001 perustetun kaasunviejämaiden foorumin 7. ministerikokouksessa Moskovassa 23.12. hyväksyttiin foorumin peruskirja. Samalla **kaasunviejämaat sopivat tiiviimmästä yhteistyöstä ja koordinaatiosta.** Venäjän energiaministeri Sergei Shmatkon mukaan foorumi ei kuitenkaan tule

asettamaan rajoja kaasuntuotannolle. Kaasu-OPECiksi kutsutun foorumin sihteeristö perustetaan Qatarin pääkaupunkiin Dohaan.

Ulkomaantalous

Vientitulot ovat vähentyneet jopa vuoden takaisesta. Keskuspankin alustavien maksutasetietojen mukaan tavaravientitulot vuoden **2008 viimeisellä neljänneksellä** olivat pienemmät kuin vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Valuuttojen kurssimuutokset aikajaksojen välillä vaikuttavat siihen, miten suurelta supistus näyttää: dollareissa tilastoituna (kuten Venäjän ulkomaankaupassa edelleen on tapana) supistus oli 13 %, ruplissa ja euroissa laskettuna 4 %. Viennin kolmea keskeistä pilaria koskien vientitulot raakaöljystä putosivat roimasti (ruplissa laskien viidenneksellä), polttoöljyjen vientitulot säilyivät melko ennallaan ja maakaasutulot kasvoivat vielä huomattavasti (ruplissa kolmanneksella), sillä yleisesti maakaasun vientihinta seuraa noin puolen vuoden viiveellä öljyn hintaa. Muut tavaravientitulot, joista merkittävä osa tulee metalleista, vähenivät. Tulot palvelujen viennistä kasvoivat hyvin. Tavaravienti oli vuonna 2008 318 mrd. euroa ja palveluvienti 35 mrd. euroa.

Tuonti on supistunut. Keskuspankin alustavien maksutasetietojen mukaan vuoden **2008 viimeisellä neljänneksellä** Venäjän tavaratuontimenot vähenivät kolmannesta neljänneksestä dollareissa tilastoituna toistakymmentä prosenttia, tosin euroissa tai ruplissa laskettuna vain hiukan. Joka tapauksessa tämä eroaa täysin edellisistä vuosista, jolloin tuonnin mittava huippu on ajoittunut vuoden viimeiseen neljännekseen. Vuotta aiempaan verrattuna tavaratuontimenot olivat tammi-syyskuussa euroissa laskettuna 25 % suuremmat ja viimeisellä neljänneksellä 16 % suuremmat (dollareissa 5 % suuremmat). **Käänte tapahtui marraskuussa:** Venäjän tullin tietojen mukaan tuonti IVY-maiden ulkopuolelta oli euroissa ja ruplissa laskien lokakuussa vielä kolmanneksen suurempaa kuin vuotta aiemmin mutta **marras-joulukuussa** enää 10 % suurempaa ja dollareissa 2 % pienempää. Myös palvelujen tuonti väheni viimeisellä neljänneksellä, mutta oli vielä tuntuvasti suurempaa kuin vuotta aiemmin. Tavaratuonti oli keskuspankin tilastojen mukaan vuonna 2008 200 mrd. euroa ja palvelutuonti 52 mrd. euroa.

Vaihtotaseen ylijäämä haihtunut jo lähes kokonaan. Venäjän vientitulojen vähennyttyä ja tuonnin supistuttua vientituloja maltillisemmin Venäjän tavarakaupan ylijäämä pieneni vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä 22 mrd. dollariin eli 17 mrd. euroon (tammi-syyskuussa kauppalylijäämä oli 100 mrd. euroa). Aiempaan tapaan palvelujen kauppa oli alijäämäistä sekä korko- ja osinkomenot korko- ja osinkotuloja suuremmat. Siten lähinnä em. tase-eristä koostuva vaihtotase näytti viimeisellä neljänneksellä enää 8 mrd. dollarin eli 6 mrd. euron ylijäämää (tammi-syyskuussa 60 mrd. euroa).

Venäjältä virtasi yksityistä pääomaa ulos nettona 130 mrd. dollaria eli 99 mrd. euroa vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Lukema oli sama koko vuoden 2008 osalta, koska tammi-syyskuussa nettovirta oli nolla. Keskuspankki laskee alustavissa maksutasetiedoissaan, että viimeisellä neljänneksellä virrassa oli kolme keskeistä erää: Pankeista lähti ulkomailta tulleita varoja 21 mrd. euroa - mm. pankkien ulkomailta ottamien luottojen takaisinmaksuina -, pankit siirsivät omia varojaan ulkomaille (lähinnä tallettavat ja luotottivat) samoin 21 mrd. euroa ja kotitaloudet ja yritykset vaihtoivat käteisrahaa ulkomaanvaluutaksi 23 mrd. euroa (30 mrd. dollaria). Lisäksi harmaata pääomaa virtasi ulos 10 mrd. euroa. Ulkomailta tulleita portfolioinvestointeja vähennettiin edelleen ja ulkomailta tuli suoria sijoituksia vain vähän. Sen sijaan yritykset kuolettivat suhteellisen vähän ulkomaisia luottojaan, joiden hoitoa valtio on nykyisessä globaalissa tukkeutuneessa rahoitustilanteessa lupautunut rahoittamaan keskuspankin varoja käyttäen.

Talouskehitysministeriö arvioi viennin ja tuonnin vähenevän vuonna 2009. Joulukuunusteensa kahdessa perusvaihtoehdossa ministeriö arvioi viennin määrän pienenevän pari prosenttia (tämän taustalla olevista öljyn ja kaasun vientiennusteista ks. yllä energiaosiossa). Tuonnin määrän ministeriö odottaa vaihtoehdosta riippuen putoavan joko 6 tai 9 %.

Suomalaisyrityksiä uutisissa

Orgresbank kokonaan Nordean haltuun. Nordea, joka omistaa tällä hetkellä 83 % Orgresbankista, tulee vuoden 2009 ensimmäisellä vuosineljänneksellä hankkimaan itselleen pankin loputkin osakkeet.

Stockmann vie investointiprojektensä eteenpäin kriisistä huolimatta. Esimerkiksi Pietarin Nevski Prospektille nouseva uusi tavaratalo tulee yrityksen mukaan valmistumaan aiemmin ilmoitetusti keväällä 2010.